

H. J. BOGUSKA (HAJOTA)

Τ' ΟΝΕΙΡΕΜΕΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

— 'Αδερφούλα! ἀδερφούλα! ποῦ εἶσαι;
Ή μικρή Λουκία, ξύπνησε ἀπὸ ἔναν ὑπνό βαρὺ κι' ἀρρωστημένο.
Μὲ δυσκολία κυλᾶ, πάνω σ' ἔνα ἄθλιο μαξιλάρι, τὸ καστανόμαλλο κεφάλι της, τὸ χωσμένο μέσα σὲ καμπούρικους ὕμους. Τὰ μεγάλα της μανῆρα μάτια, ὅπου καίει μιὰ πυρετώδικη φωτιά, φίγουν ἔνα ταραγμένο βλέμμα, γύρω στὸ μικρὸ δωμάτιο.

Τὸ χλωμὸ πρωὶ μιᾶς χειμωνιάτικης μέρας, φώτιζε θαμπά τοὺς γυμνοὺς τοίχους, καὶ τὰ κάποια φτωχὰ ἐπιπλα, μιᾶς κατοικίας τέταρτου πατώματος, ἐνὸς σπιτιοῦ, ποὺ ἔβλεπε σὲ μιὰν ἀνὴρ, στενὴ καὶ σκοτεινή.

Σὰν πουλιά, μέσα σὲ φωλιὰ ἐγκαταλειμμένη ἀπὸ τοὺς γονιούς, ζοῦνε δῶ δυὸ κορίτσια δοφανά. Τὸ μεγαλείτερο—δεκαπέντε χρονῶ χλωμὸ καὶ ἀδύνατο—σηκώνεται ἀπὸ τὴν μηχανὴ ποὺ ἔραβε μπρὸς τὸ παράθυρο, καὶ τρέχει πρόθυμα, κοντὰ στὸ κρεβατάκι τῆς μικρῆς ἀρρωστης ἀδερφῆς.

"Ολη τὴν νύχτα, φροντίζοντας την, ἔραβε γιλέκια—κέρδος ἔξευτελιστικό—μὲ τὸ ὅποιο ὑστερεῖ ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς χήρας τους μητέρας, κέρδιζε τὴν ζωὴ της, καὶ συντηροῦσε καὶ τὴν σακάτισσα Λουκία. Καὶ τὴν ἀγαπᾶ τὴν φτωχὴν παράλυτη, ὅπως μπορεῖ ν' ἀγαπῆσῃ μιὰ γυναίκεια καρδιά, ὅτ' εἶναι δυστυχισμένο καὶ νοιώθει τὴν ἀνάγκη μιᾶς βοήθειας, μιᾶς παρηγοριᾶς.

— Αἰστάνεσαι καλλίτερα;—ρωτᾷ ἀνήσυχη, σκύβοντας πάνω στὴν ἀρρωστη.—Κοιμήθηκε τόσο καλά. Ξέρεις: Ροχάλισες κι' ὅλας μερικὲς φροές!..

— Καὶ σύ; "Ἐραβες ὅλη τὴν νύχτα; "Αρώτησεν ἐπίσης ἡ μικρή, κυτάζοντας τὸ χλωμὸ πρόσωπο τῆς ἀδερφῆς της, μὲ μιὰ ματιὰ συγκινημένη καὶ εὐγνώμονη.

— Δὲν πειράζει! Φτάνει νὰ γιάνης. "Ο γιατρὸς θάρη στὴ στιγμή. Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε. Μὰ πές, εἶσαι καλλίτερα;

— "Οχι... Δὲ ξέρω τίποτα! ἀπαντᾶ ἀόριστα ἡ μικρή.—"Ωστόσο θὰ πεθάνω γρήγορα...

— Λουκία!

— Μὰ εἰν' ἀλήθεια, Στάχικα! Μόνο μὴ λυπᾶσαι.

Κιὰ γιὰ νὰ συχάσῃ τὴν ἀδερφή της πήρε μιὰν ἔκφραση φαιδροῦ.

— Δὲ ξέρεις καῦμένη, τί θαυμάσιο ὅνειρο ποὺ εἶδα. Εἶδα ἔνα λουλούδι... "Αχ! Πόσο ωραῖο ἦταν... "Ητανε ἀπέραντο! Λευκὸ σὰν τὸ χιόνι, καὶ στὰ πέταλά του πάνω, σὰ μικρὲς καρδιὲς αἰμάτινες... Κι' αὐτὰ τὰ πέταλα κρεμόνταν πάνω στὸ κοτσάνι, μακρού, μακρού, σὰ ξέπλεκες πλεξίδες... Καὶ μυρίζανε ωραία. . ."Αχ! Στάχικα! Δὲ ξέρω νὰ στὸ περιγράφω... Γιατὶ ἦταν ἔνα μοναχά λουλούδι, κι' ὅμως ἀληθινά, εἴταν κάμποσα λουλούδια, πάνω στὸ ἴδιο τὸ κοτσάνι, σὰν ἔνα μπουκέτο. Κ' ἥμουνα τόσο εὐτυχισμένη... "

τόσο εύτυχισμένη... γιατὶ αὐτὸ τὸ λουλούδι ήτανε δικό μου. Μόνο ποὺ δὲ θυμάμαι ποιὸς μοῦ τόδωσε. "Αχ! Στάχικα!" Α μποροῦσε κανεὶς ν' ἀποχήσῃ ἔνα τέτοιο λούλουδο, νὰ τὸ νοιώθει πάνω του, νὰ τὸ χαϊδεύει, σὰν μέσα σ' ὄνειρο...

Δηγιέται τ' ὄνειρο, μὲ μιὰ φωνὴ λαχανισμένη—μὲ πολλὰ διαλείμματα—ξεκουραζόμενη συχνά—ἐνῶ κόκκινες βοῦλες σχηματίζονται στὰ σκαμμένα μάγουλά της.

"Η ἀδεοφή, χαμογελάμενη, τὴν ἀκούει, — σχεδὸν παιδὶ κι' αὐτὴ ἀκόμα—καὶ μ' ἔνα χέρι κατατρυπημένο ἀπὸ τὸ βελόνι, χαϊδεύει τ' ἄταχτα μαλλιὰ τῆς μικρῆς.

— "Ισως καὶ νὰ τ' ἀποχήσῃς,—λέει μὲ τρυφερὴ φωνή. "Αν ίδω κανένα παρόμοιο λουλούδι, θὰ σ' ἀγοράσω.

— Θὰ μοῦ τ' ἀγοράσῃς!—ἀπαντᾶ ἡ ἀρρωστη, σέροντας τὴ φράση, γιομάτη πίκρα καὶ δυσπιστία, ὅπου, μοναχὰ ἡ ἔκφραση, τῆς προώρης πείρας τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀμείλικτων ἐπαύριων, διακρίνεται.—"Αχ! Σὲ Στάχικα!..

Κάποιος χτυπᾷ τὴν πόρτα.

Μπαίνει δὲ γιατρός, ἔνας μεσόκοπος ἄντρας, μὲ πρόσωπο αὐστηρὸ καὶ κουρασμένο, μὰ μ' ἔνα καλὸ χαμόγελο, κάτω ἀπ' τὰ ψαρὰ μουστάκια του.

Στημοσκοπᾶ τὴ μικρὴ Λουκία. "Ακουμπᾶ τ' αὐτὴ στὴν καμπούρικη πλάτη, καὶ στὸ φουσκωτὸ στήθος, κι' ἀγκίζει μὲ τὸ χέρι, τ' ἀξιολύπητα, στρεβλά, καὶ παγωμένα πόδια της.

Τίποτα ἀπ' ὅτι σκέφτεται καὶ νοιώθει, δὲ μπορεῖς νὰ ξεδιαλύνῃς πάνω στὶς ἥρεμες γραμμές του, τὶς ἀσάλευτες σὰν πέτρα.

"Η Στάχικα τὸ γνωρίζει πολὺ καλά, τοῦτο τὸ κλειστὸ πρόσωπο, μὰ ὀστόσο μὲ ἀγωνία τὸ κυττᾶ, προσπαθώντας, προκαταβολικὰ νὰ καταλάβῃ, τὴν κατάσταση τῆς ἀρρωστης.

Αὐτή, γιὰ τὴν δοπία μιλοῦν, φαίνεται λίγο νὰ ἐνδιαφέρεται, κι' ἀφηρημένη, κυττᾶ μπροστά της. Νοιώθεις πῶς ἡ σκέψη της κυλᾶ ἀδιάκοπα γύρω στὸ λουλούδι ποὺ νειρεύτηκε.

— Καὶ λοιπόν, Κύριε Γιατρέ;—ρωτᾶ ἡ Στάχικα, τρεμάμενη.

"Ο Γιατρὸς δὲν ἀπαντᾶ. Τὰ μάτια του πλανιένται πάνω στὸ τραπέζι τὸ σκεπασμένο ἀπὸ δείγματα ὑφασμάτων, λευκῶν καὶ ριγωτῶν.

"Η Στάχικα, κάμνει θέση, βιαστικά, γιὰ τὸ χαοτὶ καὶ τὸ μελάνι.

— Καὶ λοιπόν, κύριε Γιατρέ;—παναλαβάνει, ψάχνοντας γιὰ τὸν κοντιλοφόρο ποῦχε χαδῆ κάτω ἀπ' τὶς στοῖβες τῶν γκρίζων σατινέδων.

— Γράφω τούτη τὴ φετέστα—λέει ἐπὶ τέλους δὲ Γιατρός.—Πρέπει νὰ φέρετε τὸ γιατρικό, ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ γρήγορα. Εἶναι πολὺ ἀκριβό—προσθέτει ἀργά, κυττάζοντας μὲ ματιὰ ἐταστικὴ τὸ πρόσωπο τῆς μικρῆς μοδίστρας.

Αὐτή, κοκκινίζει δυνατά. Τὰ χεῖλα της τρέμουν. Τὰ βλέφαρά της βαρειοχτυποῦν.

— Καλά, Κύριε Γιατρέ—λέει καταπίνοντας τὸ σάλιο της.

— Καλά, Κύριε Γιατρέ, μιμεῖται δὲ Γιατρός, μὲ μιὰν ἀπότομη

καλοσύνη.—Είναι τόσο εύκολο νὰ λέμε «καλά». Τὸ γιατρικὸ θὰ στοιχίσῃ τρία ρούμπλια. Οἱ παράδεις βρίσκουνται στὸ σπίτι;

— "Όχι, Κύριε Γιατρέ—ψυθύρισε—κοκκινίζοντας ἀκόμα περισσότερο ἡ Στάχικα.

— Νάτα! "Ημουν βέβαιος γι' αὐτό. Καὶ γιὰ τὸ φάρμακο δὲν πρέπει νὰ χάσουμε οὔτε λεπτό, ἢ θέλουμε νὰ τελεσφορήσῃ. Γράφω στὴ ρετέστα «κατεπείγον» γιὰ νὰ μὴν ἀργοπορήσουνε στὸ φαρμακεῖο. Πρέπει νὰ στείλετε γρήγορα, καὶ κάθε δυὸς δρες νὰ τῆς δίνετε μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας. Ναί... καὶ πρὶν βραδυάσῃ, θὰ ξαναπεράσω ἀκόμα μιὰ φορά.. . ἀντίо... καμιὰ εὐχαριστία... εἰναι δάνειο...

Κι' ἀφίνοντας πάνω στὸ τραπέζι, ἔνα χαρτονόμισμα πέντε ρουμπλιῶν, φεύγει βιαστικά, πάναλαβαίνοντας ἀκόμα :

— Πρέπει νὰ κάνετε γρήγορα. Οὔτ' ἔνα λεπτὸ γιὰ χάσιμο.—Κ' ἐνῷ κατεβαίνει, τὰ στενά, ἀκάθαρτα σκαλιά, σηκώνοντας τοὺς ὅμους σκέφτεται :

— Εἶναι ἡ τελευταία προσπάθεια γιὰ νὰ τὴ σώσουμε. Μὰ γιατί; 'Η παράταση τῆς ζωῆς, γι' αὐτὴ τὴ καῦμένη τὴ σακάτισσα, θάναι πάντα ἔνα μεγάλο μαρτύριο. Καὶ γιὰ τὴν ἄλλη; Φτωχὸ κορίτσι!.. —Δεκανίκι γιὰ παράλυτα πόδια... "Αχ! μὰ τί νὰ γίνη; Τὸ καθῆκον τοῦ γιατροῦ... .

Τὴν ἵδια στιγμή, ἡ Στάχικα πυρετώδικα περνᾶ τὸ πανωφόρι τῆς, σκεπάζει τὸ κεφάλι τῆς, μ' ἔνα χρωματιστὸ μαντῆλι, καὶ σφίγγοντας στὸ χέρι τῆς, τὸ χαρτονόμισμα. τῶν πέντε ρουμπλιῶν, βγαίνει τρέχοντας. Μπαίνει γιὰ μιὰ στιγμὴ στῆς γειτόνισσας γιὰ νὰ τῆς πῆ νὰ φροντίσῃ, στὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τῆς, τὴ μικρὴ ποὺ ὑποσχέθηκε πῶς θάναι φρόνιμη, καὶ ἥδη βρίσκεται στὸ δρόμο.

Ο Γιατρὸς διάταξε γρήγορα, καὶ τὸ Φαρμακεῖο εἶναι μακριά. Σχεδὸν τρέχει, γλυστρώντας πάνω στὰ λασπερὰ πεζοδόριμα, τῶν ἀπόμονων δρόμων. Ο κοφτερὸς ἀγέρας τῆς ωίχνει κατὰ πρόσωπο νιφάδες χιονιοῦ, ποὺ πέφτουνε ἀρηά—ἀργά. Μὰ δὲ νοιώθει τίποτα. Εὐγνωμοσύνη καὶ ἐλπίδα, ἀνεβαίνονταν μέσα στὴν καρδιά της.

— Ό καλός! Ό καλός! —παναλαβαίνει ἀναλογιώντας τὸ Γιατρό.—Τί θάκαμνα ἢ δὲ μοῦ δάνειζε τὰ χρήματα; Είν' ἀλήθεια πῶς ἔχω τῆς γαμήλιες βέργιες τῶν γονιῶν μου, μὰ εἶναι τὸ μοναδικό τους θυμητάρι, κ' ἡ μητέρα στὸ προσκεφάλι τῆς ἀγωνίας της, ζήτησε νὰ μὴν τὶς χωριστῷ ποτές, γιατὶ λέει θάφερναν καλὸ στὶς δοφανές. Κι' ἀλληδινά, φέρανε καλό. Μήπως δὲν εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ εὐτυχία, πούβρα κατὰ τύχη, τὸν ἀγαθώτερο γιατρὸ τοῦ κόσμου;—Πρὸ ἔξη μῆνες θεραπεύει τὴ μικρὴ Λουκία δωρεάν, καὶ μὲ τόσο ζῆλο· καὶ τώρα τῆς δάνεισε καὶ χρήματα... Μὰ θὰ τοῦ τὰ γυρούσι... Ωρισμένα... Μπορεῖ ἐπὶ τέλους νὰ τὰ οἰκονομήσῃ κι' ἀπὸ τὸ φαγὶ της... Σίγουρα πῶς τρώει πολύ... Παραδείγματος χάρη. Τοὺς παράδεις ποὺ θὰ ξώδευε, γιὰ ν' ἀγοράσῃ γάντια γιὰ τὴν παγωνιά. Νάτα μας! Σὰ νᾶναι ἀναγκαία! Σὰ νὰ μὴ μποροῦσε τάχα, νὰ ζεστάνῃ, μέσα στὰ μανίκια, τὰ χέρια της... .

Τέτοια συλλογιώντανε ἐνῷ μπαίνει μέσα σ' ἔνα δρόμο κεντρικὸ στὴ μέση τῆς πολιτείας, ἀργαίνοντας τὸ βῆμα. Επὶ τέλους βρῆκε τὸ φαρμακεῖο, στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου. Ενας νέος μὲ φορτωμένο ἀπὸ

πομάδες τὸ κεφάλι, διαβάζοντας τὴ συνταγή, τῆς λέει νὰ περάσῃ μετὰ εἶκοσι λεπτά.

Ἡ Στάχικα μένει μιὰ στιγμὴ ἀκίνητη. Νὰ γυρίσῃ σπίτι, δὲν ἀξίζει δὲ κόπος, καὶ νὰ περιμένει πάλι μὲν τὸ φαρμακεῖο, πάει πολὺ.

Καλλίτερα θᾶναι νὰ πλανηθῇ μέσα στὸν ὅμορφο δρόμο μὲ τὰ θαυμάσια μαγαζιά. Ἰσως μάλιστα νὰ τῆς κάνει καὶ καλό. Κ' ἐπειδὴ ἔραβε ὅλη τὴ νύχτα, νοιώθει τώρα ἔνα καταπληκτικὸ βάρος στὰ μηνύγγια τῆς.

Βγαίνει κ' ἀρχινᾶ νὰ περπατεῖ, πάνω στὸ πολὺ φαρδὺ πεζοδρόμιο.

“Οταν σταματᾶ ἀπόλυτα κεραυνωμένη.

Στὴ λαμπρὴ βιτρίνα ἐνὸς πλούσιου ἀνθοπωλείου, μέσα σ' ἔνα μακρουλὸ βάζο κρουσταλλένιο ἀνεβαίνει ἔνα λουλοῦδι—μᾶλλον ἔνας κλῶνος φροτωμένος μὲ λουλούδια.

— Μεγάλε Θεέ!.. Τὸ ἵδιο ποὺ νειρεύτηκε ἡ Λουκία! Τὰ ἵδια πέταλα, ἐκτυφλωτικὰ λευκά, καὶ φαντασικὰ γραμμένα, οἱ ἵδιες μικρούλες αἰμάτινες καρδιές...—Καὶ θὲ νᾶναι κατὶ ἀξιοπερίεργο, ἀφοῦ ὅλος ὁ κόσμος σιμώνει καὶ τὸ τηρᾶ μὲ θαυμασμό.

Μὰ κανεὶς μὲ τὸν τρόπο τῆς χλωμῆς κι' ἀδύνατης αὐτῆς κόρης, μὲ τὰ κόκκινα ἀπὸ ἀϋπνία μάτια, ποὺ φαίνονται νὰ καὶ τὰ τζάμια, μὲ τὴ φωτιὰ ποὺ ξεπετοῦν.

Κ' ἡ ἴδια, τὴ στιγμὴ αὐτή, κάνει τὴν ἐντύπωση κάποιας ποὺ τῆς φίξαν μάγια. Στὸ μιαλό της, τὸ σχεδὸν παιδιάτικο, τὸ θέαμα τοῦ λουλουδιοῦ, πέρνει διαστάσεις θαυματουργές, σὰ νᾶτανε σταλμένο ἀπὸ τὴ θεία πρόνοια...

— Πῶς! Σήμερα τὸ πρωῒ ἡ Λουκία πεθύμησε τόσο νὰ τὸ ἵδη. "Ελεγε πῶς θὰ γιατρεύονταν ἀπὸ εὐτυχία... Λένε πῶς καμιὰ φορά συνβαίνει.. καὶ τὸ φτωχὸ παιδί, ἀφότου ζῆ ποτὲ δὲ γνώρισε τὴ χαρά. Ἰσως νὰ σταθῇ ποιὸ σωστικὸ κι' ἀπὸ τὸ φάρμακο... καὶ μιὰ καὶ θὰ πληρώσῃ στὸ φαρμακεῖο τρία ρούμπλια, θὰ τῆς μείνουνε ἀκόμα δυό.

Καὶ λέει σπρωγμένη ἀπὸ μιὰ δύναμη ἀόρατη σκοιντᾶ τὴν πόρτα καὶ μπαίνει μέσα στὸ μαγαζί.

Μιὰ ψηλὴ Δεσποσύνη, μὲ γιακᾶ μαῦρο, καὶ μαλλιὰ πολύσγουρα, σιγυρισμένη σὰ νὰ πήγαινε σὲ μπάλο, μ' ἔναν δέρα βασίλισσας ἐκμονισμένης, πλανᾶ τὰ δάχτυλά της, μέσα σὲ μιὰν ἀγκάλη ἀπὸ ρόζ γαρύφαλλα.

— Κυρία! "Αν ἀγαπᾶτε... πόσα στοιχίζει αὐτὸ τὸ λουλοῦδι; Αρωτᾶ ἡ Στάχικα, μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ τὴ νομίζει ἔνη.

— Αὐτὸ τὸ λουλοῦδι;—πανάλαβαίνει εἰρωνικά ἡ αὐτοκρατόρισσα τοῦ πάγκου, —Μὰ δὲν εἶναι ἔνα... Εἶναι δρυιδέες. Καὶ γιατί;

— Γιατί θέλω νὰ τὸ ἀγοράσω.

— Δεσποιγίς! Μὰ στοιχίζουν πέντε ρούμπλια!

— Τὸ ἔνα;

— Εἶναι ἔνας κλῶνος. Δὲ μπορεῖ νὰ μοιραστῇ.

— Πέντε ρούμπλια!—πανάλαβαίνει ἡ Στάχικα χλωμαίνοντας.

— Ἡ δεσποινίς νόμιζε πέντε καπίκια; λέει ή βασίλισσα γυρνῶντας τὰ νῶτα.

— Μὰ τὸ κορίτσι φαίνεται τίποτα νὰ μὴ βλέπῃ, τίποτα νὰ μὴν ἀκούῃ. Ὁρισμένα κάτι όταν τὴ μάγεψε. Πολλὰ χρόνια όταν περάσουν δίχως νὰ μπορέσῃ, νὰ καταλάβῃ πῶς ἔκαμε καὶ ἔχασε καὶ γιατρικὸ καὶ φαρμακεῖα... Ξέρει μοναχά, πῶς τοῦτο τὸ λουλούδι—δροχιδέες δπως τὶς δηνομάζει ή μεγαλόπορεπη Δεσποισύνη—πρέπει νὰ τ' ἀγοράσῃ, καὶ νὰ τὸ φέρῃ τὸ γρηγορώτερο στὴ Λουκία τῆς.

— Παρακαλῶ. Νά οἱ παράδεις—λέει ἀκόμα, μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ δὲν τῆς ἀνήκει, καὶ τεντώνει τὸ χέρι τῆς μὲ τὸ χαρτονόμισμα τῶν πέντε ρουμπλιῶν.

— Πᾶς;

“Η Α. Μ. στρέφει ἔκπληκτη.

— Δεσποινίς, ποιὸς σᾶς ἔστειλε;

— Σᾶς παρακαλῶ γρήγορα! Τυλίξετέ το... τὸ γρηγορώτερο.

“Ολη πυρετός, μὲ σαγόνια ποὺ ριγοῦσαν, φεύγει τρέχοντας ἀπὸ τὸ μαγαζί, μὲ τὸ μπουκέτο σκεπασμένο ἀπὸ ἀσπρὸ μεταξωτὸ καρτί. Σὰν κάτι νὰ τὴ φέρονται πάνω σὲ φτερά, στὸ τέταρτο πάτωμα τοῦ φτωχικοῦ σπητιοῦ.

— Λουκία! Λουκία!... Πάρε, τὸ ἀγαπημένο λούλουδό σου— φωνάζει ἀπ’ τὴν πόρτα.

“Η μικρὴ ἀρρωστητή, ἀνοίγει κάτι μάτια τρομαγμένα. “Οταν ή ἀδερφή της εἶχε βγῆ, βρέθηκε τόσο ἄσκημα, ποὺ ή γειτόνισσα, ποὺ ἤρτε νὰ τὴ δῆ, τρόμαξε, καὶ θέλησε ν' ἀνάψῃ τὰ νεκρικὰ κεριά. Μὰ η κρίση εἶχε περάσει, καὶ τώρα λαγοκοιμᾶται, νειρευόμενη τὸ λουλουδό της.

— Τί! Τί!.. ἀρωτᾶ, σχεδὸν ἀναίστητη.

— Κοίτα!

“Ενας θρός, μεταξωτὸν χαρτιοῦ ποὺ σκίζεται ἀπ’ τὸ τρεμάμενο χέρι τῆς Στάχικας. Καὶ μέσα ὅπ’ τὸ κουρελιασμένο κάλυμμα βγαίνει σὰ θάμμα δομορφιᾶς, σὰν κῦμα φανταστικό, δὲ ἀλαβάστρινος κλῶνος, δὲ πασπαλισμένος μὲ αἴμα. “Ενα δυνατὸ ἀρωματικό μικρὸ δωμάτιο.

— Τὸ λουλούδι μου!— ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ μὲ ἔξταση ή ἀρρωστητή.—Τὸ λουλούδι μου! Μήπως πάλι ὀνειρεύουμαι;

— “Οχι! ”Οχι!

“Η Στάχικα γονατίζει μπροστά στὸ κρεββάτι, καὶ τοποθετεῖ τὸν πολύτιμο κλῶνο, ἀπάνω στὰ χοντρὰ σκεπάσματα— γέρικες βαριές κουβέρτες—ποὺ σκεπάζαν τὸ φουσκωτὸ στήθος τῆς μικρῆς καμπούρισσας. Γιὰ πρώτη φορὰ θαρρῶ, τὸ λουλούδι τῆς σέρρων, τῆς χλιδῆς, καὶ τῶν ἀριστοχρατικῶν προθιμαλάμων, βρισκόνταν κάτω ἀπ’ τὴ στέγη μιᾶς τρώγλης. Καὶ γιὰ πρώτη φορὰ τὸ λουλούδι τὸ συνειδητικόν νάρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ ταντέλλες καὶ μεταξωτά, ἀκουμποῦσε πάνω σὲ φτηνὰ περχάλια καὶ τούτια πρόστυχα. Μὰ καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἀναμφίβολα θάφερον μαζύ του, τόσην ἀγνήν εὐτυχία.

— “Ω ἀδερφούλα! Πόσο καλὴ είσαι!

Τὴ ἀδύναμα μπράτσα τῆς ἀρρωστης ἀγκαλιάζουν τὸ λαιμὸ τῆς γονατισμένης κόρης. Καὶ οἱ δυὸ δρφανὲς φιλιοῦνται ἀνάμεσα στὶς

δρχιδέες, γιὰ τὶς διποῖες τέτιο φιλί, εἶναι ἄγνωστο, ὅπως κ' ἡ φτώχεια.

— Ξέρεις Σταχιούσκα, δὲν ἔλπιζα ποτές, πῶς μπορεῖ κανεὶς νᾶναι τόσο εὐχαριστημένος—μουρμούντοισεν ἡ Λουκία—. Καὶ βρίσκουμαι σὲ μιὰ τέτοια κατάσταση... σὰ νὰ πεθαίνω ἀπὸ εὐτυχία !

— Λουκία ! . Σώπα ! .. Μένε ἥσυχη.

— Τώρα νοιόθω τόσο καλά... τόσο καλά.. Μόνο μεῖνε κοντά μου.

Καὶ μένουν ἔτσι κάμποσο, ἀγκαλιασμένες, τριγυρισμένες, ἀπὸ ένα, σὰν βανίλιας ἄρωμα, νοιώθοντας πάνω στὰ μάγουλά τους, τὸ γλυκὸ μεταξωτὸ χάϊδι τῷ λουλουδιῶν, ποὺ δέχονται τὰ σμικτά τους δάκρυα.

Κείνη τὴν στιγμὴ μπαίνει ἡ γειτόνισσα.

— Πῶς περνᾶτε;—Ρωτᾶ μ' ἔνα χαμόγελο. Γιατὶ νόμιζα, πῶς τὸ τσαμένο τὸ κορίτσι πάει ἀσκῆμα. "Όλο καὶ χλωμιαίνει σὰν ὅστια. "Η δεσποινὶς Στάχικα ἔδωσε τὸ γιατρικό; "Ω! τί ὅμορφα ποὺ μυοῦζει δῶ μέσα!

"Η Στάχικα σηκώνεται ἀπ' τὰ γόνατα ἀπότομα, λὲς σπρωγμένη ἀπὸ κάποιο ραβδί, καὶ τραβώντας τὰ μαλλιά της φωνάζει : —Τὸ γιατρικό!.. Χριστὲ καὶ Παναγιά!..

Πλησιάζει τὴν γυναίκα. Τὴν τραβᾶ ἀπὸ τὸ χέρι.

— Κερά! Αντώναινα! Λυπηθῆτε... Μήν φύγετε... Εγώ... Αμέσως... "Ω! Θεὲ Μεγαλοδύναμε! Τί καλὸ ἔκαμα λοιπόν;

Μὲ χέρια τρεμάμενα, βγάζει ἀπὸ ἔνα συρτάρι τὶς γαμήλιες βέργες. Δὲν ἀκούει πῶς κάτι τῆς λέει ἡ γειτόνισσα, δείχνοντας, τὴ μηκοὴ κόρη, ποῦναι ξαπλωμένη ἥσυχα. Καὶ σὰν τρελλή, κατρακυλᾶ τὴ σκάλα.

Στὸ φαρμακεῖο, ὁ νέος, ὁ φορτωμένος μὲ πομάδες, ἀρχίζει νὰ τινὲ μαλώνει :

— Νά την!.. "Εδῶ γράφουν πῶς εἶναι «κατεπεῖγον». "Εδῶ κάνουμε γρήγορα, κ' ὑστερα δὲν ἔρχεται κανεὶς ἔδω...

— Κύριε, δῶστε γρήγορα!

— Κ' οἱ παράδεις;

"Η Στάχικα βάζει πάνω στὸ τραπέζι, τὶς βέργες.

— Κύριε!.. Σᾶς παρακαλῶ... Πάρτε τοῦτο τὸ ἐνέχειρο...— Μιλεῖ γρήγορα... Εἶναι χρυσές... "Αξίζουν περισσότερα... Εγώ... Θὰ σᾶς δόσω τὰ χρήματα... μιὰν ἄλλη φορά... Κύριε!..

Καὶ διὰ τῆς βίας τοῦ ἔκολνᾶ ἀπὸ τὰ χέρια τὸ μπουκάλι μὲ τὸ γιατρικό.

— Δεσποινὶς!—Τῆς λέει ὁ νέος.—"Αλλὰ ἔδω δὲ φέρνουνται μὲ τέτιο τρόπο. "Εδῶ δὲν εἶναι ἐνεχειροδανειστήριο. "Εδῶ...

Μὰ ἡ Στάχικα εἶναι ἥδη μακρυά. Κανένα ἀνθρώπινο πλάσμα δὲ μπορεῖ νὰ τρέξῃ, τόσο ἀπελπισμένα ὅπως τρέχει, τὸ φτωχὸ κορίτσι. Μὰ ὁ θάνατος, μπαίνει πιὸ γοργά, ἀπὸ τὴ Στάχικα στὸ τέταρτο πάτωμα τῶν δροφανῶν. Γιατὶ ὁ θάνατος εἶναι φτεροπόδαρος ..

...Τὰ ψυχρά του δάχτυλα περνοῦν κάτω ἀπ' τὸν κλῶνο τῆς δρχιδέας—ποὺ ἡ ἀρωστη ἐσφιγγε στὸ πρόσωπό της πάνω, τὴ στιγμή, τῆς ἥρεμης της ἀγωνίας—καὶ χαράζει στὰ χαρακτηριστικὰ τῆς

μελλοθάνατης, τὰ ἔχνη μιᾶς ἀπερίγραφτης εὐτυχίας —τελευταῖο γήϊνο συναίσθημα τῆς δύστυχης σωκάτισσας.

Κι' ὁ γιατρὸς ποὺ ἤρτε, ὑστερα ἀπὸ λίγες ὥρες, παρατηρεῖ, μὲ δπορία, τοῦτο τὸ φαινόμενο, σιμώνοντας τὸ προσκεφάλι τῆς νεκρῆς. Κ' ἐνῷ σηκώνει ἀπ' τὸ πάτωμα, τὴ Στάχικα ποὺ σπαράζει ἀπ' τὴν ἀπελπισιά, ἀπορεῖ ἐπίσης γιατὶ ὁ θάνατος ἤρτε τόσο σύντομα.

— Σὲ σκότωσα !.. Σὲ σκότωσα !.. Κράζει ἡ δύστυχη κόρη, καὶ μὲ φωνὴ διακομμένη ἀπὸ ἀναφυλλητά, διηγέται τοῦ γιατροῦ τὴν ἱστορία τῆς ὅρχιδεας, καὶ τοῦ γιατρικοῦ ποὺ καθυστέρησε.

— Μά, κύριε Γιατρέ — τελειώνει μὲ ταπεινοσύνη, στηλάνοντας ἀπάνω του δύὸς μάτια ἴκετευτικά, σὰ νάθελε νὰ ξητήσῃ συχώρεση γιὰ τὴ βαρειὰ ἐνοχή της, — πεθυμοῦσε τόσο, τοῦτο τὸ λουλούδι. Κ' ἥτανε τόσο εὐτυχισμένη !.. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της εὐτυχισμένη !.. Κύριε Γιατρέ !.. Κι' ἀπὸ τούτη τὴν χαρά, πέθανε ! "Αχ ! Ποτές, δὲ θὰ συχωρέσω τὸν ἑαυτό μου... Ποτές. Κακιά ! Καταραμένη ! Κουτή ! Τρελλή ! 'Εγώ !.. Ποὺ ἀντὶς φάρμακα φέρνω λουλούδια !..

Μὰ ὁ γιατρὸς ἀκόμα μιὰ φορά, κυτάζει ἥρεμα, τὴ γλυκειά, οὐδράνια, ἔκφραση, τῆς νεκρῆς. Καὶ ξεσκεπάζει τὰ ξυλιασμένα μικρὰ πόδια, τὰ κυρτά, τὰ συσπασμένα, ποὺ ποτὲ δὲ θὰ μπορούσανε νὰ περπατήσουν. Ἀγγίζει μὲ τὸ χέρι τὸ φουσκωτὸ στῆθος, ποὺ τόσο δύσκολα ἀνάπνεε, καὶ τὰ μάτια του τὰ σοφὰ καὶ τὰ καλά, γιομίζουν δάκρυα.

— Σύχασε παιδί μου — λέει σιγανὰ βάζοντας τὸ χέρι του πάνω στὸ κεφάλι τῆς Στάχικας ποὺ σειόνταν ἀπ' τὰ ἀναφυλλητά. — Σύχασε, παρηγορήσουν. Ἡ φτωχή, ἡ ἄθλια ἀνθρώπινη σοφία μας, ἥθελε νὰ σώσῃ τούτη τὴν ζωὴ τοῦ πόνου καὶ τῆς δύστυχίας. Μὰ κάποια ἄλλη σοφία, πιὸ ψηλή, τῆς ἔδωσε τὸ λυτρωμό...

Ο Γιατρός, δὲν τελειώνει τὴ σκέψη του, μὰ κατεβαίνοντας τὰ σκαλοπάτια, προσθέτει μέσα του :

— Τὸ λυτρωμό!.. Μὰ ὅχι καὶ γι' αὐτὴν ἔδω... ὅχι καὶ γι' αὐτὴν ἔδω!..